

Informationsavisen

UDGIVET AF FÆLLESRÅDET FOR SABRO-FÅRUP

19. ÅRGANG NR. 3 OKTOBER 2014

Rute 26

Sankt Hans dag den 24. juni indløb nyheden om, at Folketingets Transportudvalg havde indgået et trafikforlig, hvori indgik fastlæggelse af linjeføringen til en ny Viborgmotorvej.

For Sabro og Mundelstrup var det ikke godt nyt. Man havde besluttet en linjeføring tættest muligt på Mundelstrup og Sabro på trods af indsigelser fra området og på trods af, at Århus byråd havde anbefalet en sydligere linje i åbent land.

Linjeføringen er så tæt på Mundelstrup, at store dele af byparken inddrages, og at huse får en fire meter høj støjmur tre meter fra deres sydlige facade, så de må nok vinke farvel til solen store dele af året.

Linjen er hermed atter lagt "fast", ligesom den blev for knap 25 år siden. Som den gang er der heller ikke denne gang sat penge af til at etablere vejen, som i øvrigt ikke opfylder Vejdirektoratets krav til forrentning. Men man har igen opnået at stavnsbinde folk.

Med fastlæggelsen af linjeføringen er der dog afsat 32 mill. kr. til forlods ekspropriation af ejendomme, hvor ejerne ønsker at afhænde disse kan få gennemført en ekspropriation. De nærmere konditioner kendes i skrivende stund ikke.

Det er så den foreløbige afslutning på fire års (alt for) heftig diskussion omkring, hvem der skal og ikke skal have motorvejen i baghaven, og hvor vi desværre må konstatere, at vores område har været genstand for en meget beklagelig og ubehagelig - nærmest krigslignende tilstand fra de nærmeste naboer. Man kunne således have ønsket sig, at nogle af de mest aggressive havde lagt sig på sinde, at der også kommer en dag efter, hvor man helst skal kunne tale og være sammen. Det er så desværre ikke tilfældet, og hvornår disse sår bliver lægt, kan kun tiden vise, men et par generationer skal der nok til, før sårene er blot nogenlunde lægt.

I øvrigt har journalisternes fagblad "Journalisten" valgt at behandle, hvad kampen om placeringen af motorvejen har betydet for lokalområdet og de forskellige parter, herunder lokale journalister, roller.

Denne kan læses på <http://journalisten.dk/motorvejs-massakren>

Der pågår også en heftig debat, for gemytterne er ikke er faldet til ro.

Møbelhuset Damvej 1

Møbelhuset anvendes jo fortsat til Låsby-Svendsens "Gule marked".

Vi har derfor henvendt os til rådmanden for Teknik og Miljø og bedt om en dialog på mulighederne for området med udgangspunkt i følgende to spørgsmål:

Hvad er muligt inden for de nuværende rammer?

Hvilke rammer kan evt. ændres med ændrede udvidelsesmuligheder for området for øje?

Vi har modtaget et længere svarbrev fra rådmanden, som ridser historikken, herunder diverse vedtagne planer for området, op.

Det centrale i svaret, vi har modtaget, er følgende:

"Med hensyn til spørgsmålet om placering af en dagligvarebutik på ejendommen har dette været behandlet gentagne gange i forvaltningen. Som du selv bemærker, har vi senest svaret jer i 2012, at en dagligvarebutik på hjørnet af Damvej/Viborgvej strider mod retningslinjerne for detailhandel - dels fordi butikken henvender sig til andre end det lokale område, primært kunder i bil, dels fordi der ønskes en placering i et erhvervsområde". (Fortsættes på bagsiden)

Vidste du det?

Dette indlæg er en fortsættelse af forrige indlæg vedrørende Udskiftningstiden i Danmark i sidste halvdel af 1700-tallet.

I forrige indlæg fremkommer begrebet "landgilde", der i sin enkelthed betyder afgift, en afgift som fæstebonden skulle betale godsejeren for leje af jord og bygninger. Denne landgilde, eller denne afgift, kunne betales på flere måder. Hver enkelt fæstebonde var, i henhold til gårdens størrelse, takseret til et vist antal hartkorn.

Hartkorn er en måleenhed, der afspejler den enkelte gårds jords dyrkningsevne. Det var ud fra de beregnede hartkorn, der skulle betales landgilde til godsejeren. Hartkorn betyder hårdt korn - som rug og byg - men der blev betalt med alt mulig andet også. Til eksempel levende svin og kreaturer, høns og gæs og hvad man ellers kunne undvære. Arbejdsydelser, som hoveriarbejde, indgik ofte som en tvangsydelse.

Man havde en såkaldt takstskala, der gik fra 1 til 6. Takst 1 var den rigtig gode jord og takst 6 var den dårligste jord. Taksterne var et udtryk for jordens kvalitet, eller på nudansk, jordens bonitet.

Eksempel på hartkornsfastsættelse: Til den rigtig gode jord medgik kun 2 tdr. land agerjord til en tønde hartkorn. Til den dårligste jord, takseret til takst 6 kunne der i visse tilfælde medgå helt op til 16 tdr. land agerjord, for at give en tønde hartkorn. Eng og græsarealer blev vurderet i læs hø. Her skulle der mellem 10 og 16 læs hø til for at få en tønde hartkorn.

Skovene skulle også værdisættes. Det blev ikke, som man kunne forestille sig, målt i gavntre og brænde. Det blev i stedet værdisat i olden (bog og agern). Beregningen foregik således: Man lukkede 24 svin ud i et forud opmålt afgrænset skovareal. Arealet blev, hen ad vejen, ændret i størrelse efter svinenes foderstand. Det areal der medgik til, at de 24 svin kunne leve der i tre måneder og blev fede nok til slagting til jul, blev takseret til en tønde hartkorn. Svinene blev benævnt oldensvin. Både bog og agern er en nøddefrugt og er et særdeles næringsrigt foder. Skovens dyr af i dag spiser også bog og agern.

Vagn Bødker

Sabro Fårup Lokalhistoriske Samling

Nyt fra

Sabro Biblioteks Venner

Udstilling

Har du lyst til at lave en udstilling med noget, du synes er interessant. Kontakt bibliotekaren eller Sabro Biblioteks Venner.

Bogsalg

I efterårsferien og ugerne efter er der salg af kasserede bøger til favorable og billige priser. Det indkomne beløb tilfalder Sabro Biblioteks Venner. Det er vi naturligvis meget glade for.

Skunringstime

Mandag den 10. november kl. 19 deltager Sabro Biblioteks Venner i Foreningen Nordens oplæsning af en fælles tekst i hele Norden, samt dele af Baltikum.

Emnet: Troll i Norden.

Den samme tekst læses naturligvis på de respektive landes eget sprog i hele Norden i stearinlysenes skær.

Arrangementet foregår på biblioteket, og der serveres kaffe/te med kage.

Det er gratis at deltage, og der kræves ikke forudgående tilmelding.

Kaptajn Dinesen

Tirsdag den 11. november 2014 kl. 19 holder Tom Buk-Swienty foredrag om kaptajn Dinesen i den grønne sal (over for Sabro Bibliotek) på Sabro-Korsvejskolen, Sabro Skolevej 4.

Kaptajn Dinesen siger måske ikke de fleste så meget, han er Karen Blixens far, selv forfatter og bl.a. skrev under pseudonymet Bogani.

I forbindelse med sin research til bøgerne om slagtebænk Dybbøl og Dommestad Als stødt Tom Buk-Swienty på den dengang unge løjtnant Dinesen. Dinesen der i ledige stunder skrev en slags dagbog fra krigen, den var ret minutøs, så man kan sige, at det var den tids fotografiske hukommelse.

Familien Dinesen var i nær familie med familien Frijs på Frijsenborg, så det er næsten i vores 'baghave', at Dinesen har haft sin gang.

Vi glæder os til at byde Tom Buk-Swienty velkommen.

Billetter á 100 kr. kan købes eller bestilles på biblioteket eller hos Lone Hansen, lone.hansen@feldheden.dk og tlf. 86 94 83 61.

Masser af aktivitet ved hal og spejderhytte

Der sker i øjeblikket store forandringer midt i Sabro. En helt ny plads åbenbarer sig, hvor der før var vildt og ufremkommeligt. Det skyldes, at en stor del af spejdernes skov ved hallens p-plads er væltet for at give plads til den kommende multibane og udendørs fitnessredskaber. Tidsplanen tilsiger, at det nye, flotte anlæg kan indvies i starten af november. Projektets fremdrift kan følges på Facebook-gruppen 'Den nye multibane i Sabro'.

Samtidig er Sabro IF blevet tilbudt at overtage spejdernes klubhus på Damvej 110 i forbindelse med, at spejderne i Sabro desværre lukker deres afdeling ned. Derfor er Sabro IF lige nu ved at ansøge Aarhus kommune om hjælp til renovering af klubhuset, så det kan bruges til idrætsaktiviteter. Det kunne fx være holdtræning såsom CrossGym, boksning, pilates, yoga, bordtennis og lignende. Derudover bliver forventeligt også indrettet et par mødelokaler og et cykelværksted til de mange cyklister, der er startet i regi af Sabro CK (en del af Sabro IF Fitness).

Alt i alt en stor ændring, der gerne skulle medvirke til at gøre området omkring hallen og fodboldbanerne endnu mere attraktivt og aktivt for alle i området.

Strikkecaféer

Sabro Biblioteks Venner arrangerer strikkecaféer på følgende datoer i efteråret 2014: Torsdag den 30. oktober kl. 19-21 og torsdag den 27. november kl. 19-21. Hver gang på Sabro Bibliotek.

Bemærk: Det har 'cyklet' noget med datoerne, dette er de rigtige - undskyld roderiet.

Pris pr. gang 20 kr., medbring selv kaffe/te, der vil være lidt sødt til kaffen/teen.

Ny lufthavn - igen igen igen

Debatten om placering af en evt. ny lufthavn i Østjylland i stedet for Tirstrup er atter dukket op, som den har gjort det med varierende melleum siden lufthavnens start i 1946; senest blevet det debatteret kraftigt i starten af 00'erne.

Denne gang har det medført, at Aarhus byråd har bestilt en analyse af behov og muligheder. Vi har i fællesrådet valgt at afvente analysen, inden vi tager stilling til evt. placering, da vi finder det mere seriøst end blot at fare i blækhuset og protestere over noget, vi reelt ikke kender ret meget til. Det kunne jo være analysen viser, at det slet ikke er rentabelt, og så er der jo ikke meget at diskutere.

Nyt fra Sti-gruppen

Som et resultat af arbejdet med en fri-luftsplan blev der nedsat en sti-gruppe under Fællesrådet for Sabro-Fårup.

Gruppen har nu arbejdet i et års tid, afholdt tre møder og taget en tur rundt om det nordlige Sabro.

Vi har foretaget de første forespørgsler hos grundejer og kommunen. Det ser ud til, at det vil være muligt at få etableret en sti langs kommunens areal fra vandværket via skel og videre mod hjulspor til Urbjerg og moseområdet. Fra moseområdet er der i dag allerede hjulspor og sti ud til Stilling/Hadsten vejen.

Vi håber også på at få etableret sidde-muligheder ved Aarhus Vands boringer i Ristrup Skov. Ligeledes er et spang i Grusbjergskoven på ønskelisten.

Vi har også et ønske om at få etableret et samarbejde med idrætsforeningen omkring opmærkning af løberuter i Sabro by med udgangspunkt fra den

nye multibane og fitnessplads ved hallen.

Vi har også konstateret, hvor der er store udfordringer med at få etableret nye stier. Krydsning af Stilling/Hadsten vejen ved Ustrup Skov og Lilleåen kræver vejombygning.

Fra kirken og ned mod Grusbjergskoven udgør hulvejen en udfordring. Etablering af sti på de omkringliggende grunde anses ikke for mulig. Den optimale løsning for stykket ville være at forlænge Sabrovej ned til Ristrupvej og gøre vejen fra kirken til stillevej.

I gruppen har vi kigget på mulighederne for opmærkning af hjulsporene op til Niels Ebbesens eg og ruteopmærkning i skoven. Denne plan har dog tidligere vist sig svær at løfte, men vi håber på positiv modtagelse hos de berørte lods ejere.

Skulle ovennævnte mere eller mindre falde på plads her i efteråret, er vi klar til at tage en ny rundtur i den sydlige del af Sabro-området.

For sti-gruppen Robert Thorsen

Sætteren går på pension

Som de færreste måske ved, har nær-værende Informationsavis i dens næsten tyve års levetid haft en sætter, Ivan Cramer, som alle år med stor omhyggelighed og faglig kompetence har sikret, at vi har en Informationsavis, som ser ordentlig ud og er indbydende at læse. Han mener, at tiden er til at gå på pension, selvom vi nu godt mener, at han kunne fortsætte som den unge mand i omegnen af de 80 år, han er. Men sådan mener han ikke, det skal være, og med dette nummer takker han derfor af.

Fra fællesrådet skal lyde en meget stor tak til Ivan for det utrættelige arbejde, han har leveret i de mange år som sætter af Informationsavisen.

Ny sætter fra næste nummer er Steen Christensen.

Nyt om

Højskolesamarbejdet:

Sabro Lokalcenter, Borum og Fårup-Sabro

Højskolen startede på Sabro Lokalcenter for ca. atten år siden, senere som et samarbejde med Borum og Faarup-Sabro sogne. Mange spændende mennesker har underholdt os i de mange år.

Vi har mødt naturvejleder Jan Kærgård, præsten og krokonen, Ole J. Knudsen fra Stenomuseet, Niels Malmros, Allan Leth Frandsen fra Den Gamle By, og mange, mange flere.

Fælles sogneaftener

Fremover vil vi holde fælles sogneaftener med foredrag og et let traktement og kaffe, en gang forår og en gang efterår henholdsvis i Borum forsamlingshus og Fårup-Sabro sognegård.

Fælles sogneaften

I Fårup-Sabro sognegård torsdag den 30. oktober 2014 kl. 19.00.

Lars Lindgrav Sørensen er født i 1965 og arbejder som ungdomspræst i Aarhus.

Lars Lindgrav Sørensen

Han elsker det levende ord og holder af engagerede mennesker med noget på hjerte. Humor i et hvert foredrag giver det farve.

Min moffar var skoma'er på Fyn

På sit klingende fynske modersmål tager foredragsholderen deltagerne med til Fyn, hvor menuen står på muntre barndoms minder og røverhistorier fra Midtjylland. Hillerslev Sko danner rammen om denne almenlydige og stærkt latertvækkende beretning fra virkelighedens overdrev.

Aftenen indledes med spisning, derefter foredrag og kaffe i pausen.

Der serveres to stk. højt belagt smørrebrød pr. deltager.

Pris for aftenens arrangement kr. 60.

Tilmelding i perioden: 2.-23. oktober til Lisa Sørensen på tlf. 8624 3901 eller Karin Nielsen på tlf. 2855 2566.

Husk at melde afbud senest deadline, da vi ellers ser os nødsaget til at opkræve aftenens beløb kr. 60.

*Med venlig hilsen
Borum og Fårup-Sabro sogne.*

Vi har efterfølgende bedt om uddybning og dialog om dette med udgangspunkt i følgende forhold:

Dels kan vi konstatere, at Rema1000 er placeret i Sabro Korsvejkrødset, og således langt fra primært henvender sig til lokalområdet.

Dels kan vi konstatere, at begrebet "erhvervsområde" er noget fleksibelt i kommunalt sprogbrug. På den anden side af Vistoftvej ligger således en OK-tank, en grill og en køreskole (tidl. blomsterbutik og fysioterapeut), så mon dog ikke der kunne udvises lidt fornuft og smidighed - også fordi det jo ikke ligefrem er erhvervsarealer, som Sabro mangler. Ved Hvidtjørnvej er der således et større areal udlagt til erhverv, som har ligget udlagt i mere end ti år, uden der tilsyneladende har været efterspørgsel på disse.

Vi afventer pt. invitation til en dialog med rådmanden. Indtil videre henligger området således i en saneringsmoden tilstand og er lidet prydende for Sabro.

Der har også været ideer fremme om etablering af et sundhedscenter på området.

Ifølge udviklingselskabet CityByg kan de sagtens se det som et supplement til andet på grunden, fx på en 1. sal, men grunden kan ikke bære et sundhedscenter alene.

Syng med os i Sabrokoret

Sabrokoret er et livligt kor for kvinder og mænd i alle aldre, der mødes hver tirsdag kl.19.00-21.30 i sognegården ved Sabro kirke. Vi synger et blandet repertoire af sange, salmer, klassiske satser, viser og evergreens.

Korsæsonen er i gang - kom glad alligevel. Der er ingen optagelsesprøve eller krav om nodekendskab, blot forventning om godt humør og stabilt fremmøde.

Er du interesseret så kontakt korleder Dagmar Ginnerup tlf. 24 41 17 09, mail: d.ginnerup@gmail.com eller kormedlem Alice Kragelund tlf. 27 35 37 05.

**Stof til Informationsavisen skal være
redaktøren i hænde senest den 15.
i måneden forinden udgivelserne i
februar, juni og oktober.**

Følgende er medlemmer af Fællesrådet for Sabro-Fårup

Almen Bo, Afd 29, Sabro Vænge
Almen Bo, Afd 33, Vistoftparken
Almen Bo, Afd 39, Ranunkelvej
Almen Bo, Afd 44, Ranunkelvej
Andelsboligforeningen Gadekæret
Bakkegården Soc. Pædagogisk
Opholdssted
Bibliotekets Venner
Boligkontoret Århus, Afd 46,
Vistoftparken
Boligkontoret Århus, Afd 58,
Ranunkelvej
Boligkontoret Århus, Afd 70,
Ranunkelvej
Boligkontoret Århus, Afd 72,
Rønnevungen
Brugerrådet ved Sabro Lokalcenter
Børnehaverne i Sabro
Det Grønne Mejeri
Eshøjforeningen Eshøjhusets Venner
Fårup-Sabro Fælles Menighedsråd
Geding Beboerforening
Grundejerforeningen Bjørnkær
Grundejerforeningen
Damgårdens Jorder

Grundejerforeningen Rønnevungen
Grundejerforeningen
Vistoftgårdens Jorder
Grundejersammenslutningen
Klostergårdens Jorder
Kvottrup Landsby
Legepladsen i Sabro
Mundelstrup Jagtforening
Parcellforeningen Rødtjørnvej
Repræsentantskabet Grønagerparken
Sabro Bibliotek
Sabro Dagpleje
Sabro Idrætsforening
Sabro Korsvej Skole
Sabro Kunstforening
Sabro Lokalcenter
Sabro Rideklub
Sabro Skolefritidsordning
Sabro Spejdercenter
Sabro-Fårup Beboerforening
Sabro-Fårup Lokalhistoriske Samling
Sabro-Fårup Venstrevælgerforening
Sabro-Mundelstrup
Socialdemokratisk Forening
Sabro Vandværk

Er din forening medlem af fællesrådet? Medlemskab koster kr. 150 om året. For at blive medlem af fællesrådet skal man være en ikke-kommerciel forening, institution, råd eller bestyrelse. Henvendelse sker til fællesrådets formand, hvor yderligere information også kan fås.

Formand:

Ib Jensen
Eshøjvej 50, 8471 Sabro
Telefon 40261118
Mail: info@ibjensen.dk

Næstformand:

Hanne Lunden
Stillingvej 111, 8471 Sabro
Telefon 86949280
Mail: lunden.hanne@gmail.com

Kasserer:

Jan Mulbjerg Jensen
Kirsebærvej 18, 8471 Sabro
Telefon 86948599
Mail: mulbjerg-jensen@webspeed.dk

Sekretær:

Steen Christensen
Højvej 47, 8471 Sabro
Telefon 86948580
Mail: erik.steen.christensen@live.dk

Uden portefølje:

Kim Ole Larsen
Gammel Viborgvej 121, 8471 Sabro
Telefon 86213407
Mail: kol.mundelstrup@gmail.com

Informationsavisen udgives af fællesrådet.
Hjemmeside: <http://www.sabro-faarup.dk>
Artikler uden mærke er skrevet af redaktionen.
Hvis ikke andet fremgår, er layout, fotos og illustrationer udført af Ivan Cramer.
Redaktør og ansvarlig
i henhold til presseloven er Ib Jensen.
Oplag: 1800 eksemplarer
Tryk: Werks Grafiske Hus A/S

<http://sabro-faarup-lokalahistorikesamling.dk/>

Man kan maile til samlingen på adressen:

safa.lokhist@gmail.com

eller til lederen af samlingen
Vagn Bødker på adressen:
vagn.b@live.dk